

Quick scan ecologie

Leijenseweg 38 te Bilthoven

19 augustus 2020

03 07 2020

Samenvatting

Voor het voormalig politiebureau aan de Leijenseweg 38 te Bilthoven en het naast gelegen volkstuincomplex worden plannen voorbereid voor de bouw van woningen. Het politiebureau wordt daarvoor gesloopt en de volkstuinten verplaatst, zodat er ruimte komt voor de gewenste ontwikkeling.

Onderzocht is of er effecten kunnen ontstaan op beschermde natuurwaarden.

Binnen het politiebureau zijn vleermuizen niet uit te sluiten. Op het volkstuincomplex is er een kans op de aanwezigheid van de hazelworm. Voor beide soorten is een aanvullend onderzoek noodzakelijk. Als effecten niet zijn te voorkomen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

De werkzaamheden betreffen de sloop van het politiebureau en bouw van woningen. De stikstofdepositie is uitgerekend. Gebleken is dat er geen verhoging wordt veroorzaakt van de depositie.

Inhoud

- 2 - Inleiding**
- 3 - Beschrijving gebied**
- 4 - Waarnemingen**
- 7 - Analyse**
- 9 - Advies & Bronnen**

Colofon

Opdrachtgever	Aalbers Ontwikkeling & Did b.v.
Projectnummer	20.256
Datum	19 augustus 2020
Auteur	P.J.H. van der Linden
Gecontroleerd	M. Josemans
Status	definitief

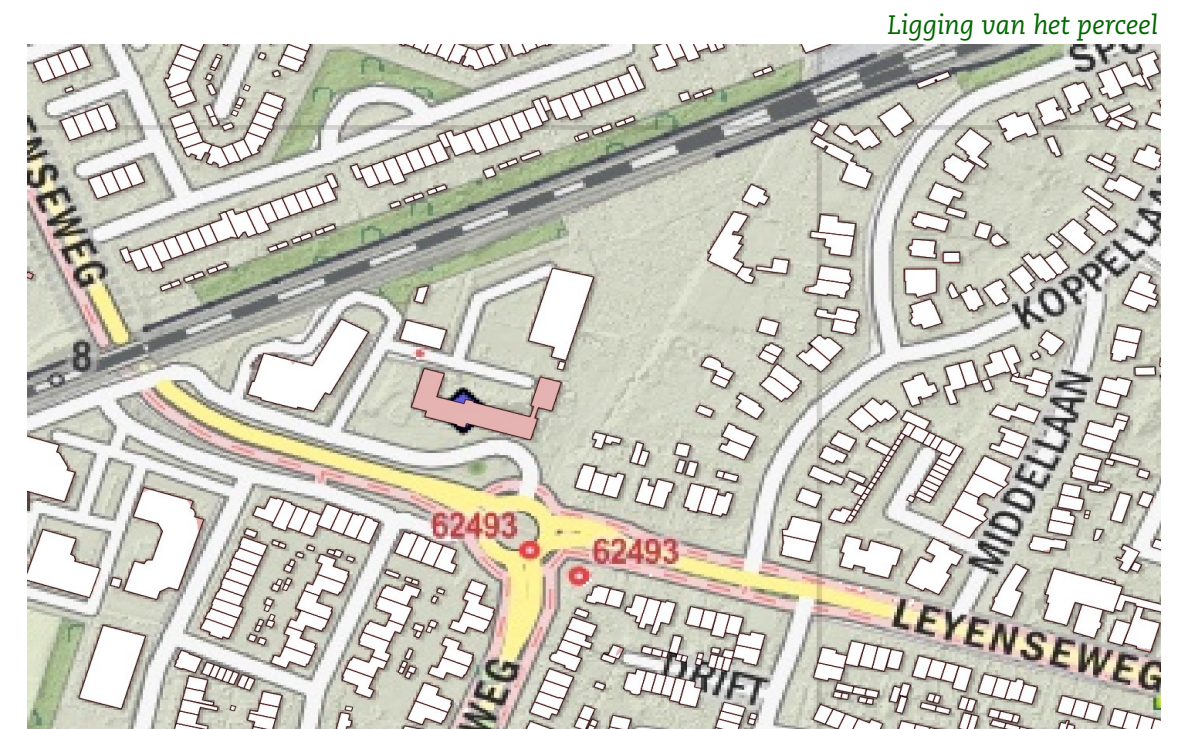
Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

Voor het voormalig politiebureau aan de Leijenseweg 38 te Bilthoven en het naast gelegen volkstuincomplex worden plannen voorbereid voor de bouw van woningen. Het politiebureau wordt daarvoor gesloopt zodat er ruimte komt voor de gewenste ontwikkeling.

Voor de ruimtelijke plannen wordt later een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

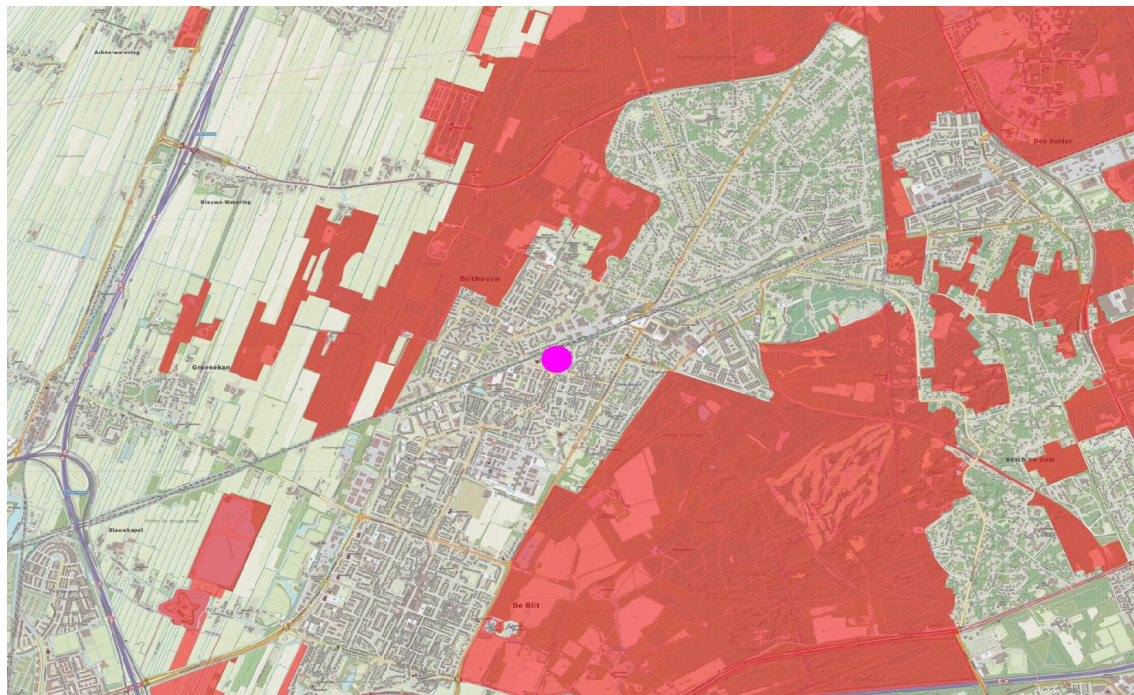
Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 3 juli 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland.

Het voormalig politiebureau staat aan de Leijenseweg 38 te Bilthoven. Het politiebureau heeft een plat dak. Achter het bureau is een relatief grote parkeerplaats op de parkeerplaats staat een loods. Voor het politiebureau en op de parkeerplaats is een plantsoen aanwezig en zijn enkele hagen aanwezig. Aan de westzijde van het politiebureau is een brandweerpost. Aan de oostzijde is een volkstuincomplex. Deze grenst aan de spoorlijn. Aan de oostrand van de volkstuinen staan villa's. Het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen ligt op ongeveer 6 Km. Het Natuurnetwerk Nederland ligt op ongeveer 540 m.

Het politiebureau wordt gesloopt en de verharding verwijderd. Op de locatie worden woningen gebouwd.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 3 juli 2020 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocaties. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 3 juli 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen het voormalige politiebureau en op het volkstuincomplex.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraad-

pleegd. Er worden geen waarnemingen gemeld van beschermde soorten rondom het politiebureau of de volkstuinten. Waarschijnlijk is er sprake van een waarnemerseffect.

Vegetatie en planten

Rondom het politiebureau is een plantsoen aanwezig en er staan enkele struiken en hagen. Op de parkeerplaats is een matig ontwikkelde tredvegetatie aanwezig. Rondom het politiebureau zijn geen bijzondere of beschermde planten aangetroffen. Op het volkstuincomplex is sprake van subspontane opslag van enkele ruderaal soorten. De vegetatie is niet goed ontwikkeld en fragmentarisch. Plaatselijk is deze beter ontwikkeld. Op het volkstuincomplex zijn geen beschermde of bijzondere soorten aangetroffen.

Zoogdieren

Juridisch zwaardere beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Het politiebureau heeft een plat dak en in de gevels zijn open stootvoegen aangetroffen. De open stootvoegen kunnen toegang geven tot de spouw. Het is niet met absolute zekerheid uit te sluiten dat er vleermuizen in het politiebureau aanwezig zijn. Een aanvullend soortgericht onderzoek naar vleermuizen is nodig. In de bomen rondom het gebouw zijn geen holten aangetroffen.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Het volkstuincomplex vormt een geschikt jachtgebied voor vleermuizen. Gelet op de omgeving is het geen essentieel jachtgebied. Er zijn verschillende vergelijkbare gebieden in de omgeving aanwezig. Het is mogelijk dat vleermuizen via het volkstuincomplex vliegen naar andere jachtgebieden. De kans dat er een verstoring van de vliegroutes optreedt is niet waarschijnlijk.

Laag beschermde zoogdieren

Voorop het volkstuincomplex zijn algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. De aanwezigheid van een vos is in ieder geval vastgesteld tijdens

het veldbezoek. Er zijn verschillende plekken waar soorten als egel, bunzing en muizen worden verwacht.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. In het voormalige politiebureau zijn geen openingen aanwezig die naar een verblijfplaats kunnen leiden voor de gierzwaluw of huismus. De aanwezigheid van huismus en gierzwaluw kunnen worden uitgesloten. Achter het politiebureau is een huismus gezien die voedsel zocht. Zeer waarschijnlijk heeft de vogel een nest in de woningen die op korte afstand staan.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels groot. In het volkstuincomplex en in de bomen naast het politiebureau zijn veel geschikte nestplekken voor deze vogels aanwezig. Er zijn geen vogels met een jaarrond beschermd nest aanwezig.

Herpetofauna en vissen

Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het complex. Er zullen geen watergebonden soorten voorkomen binnen het gebied. Er is een kleine kans op de aanwezigheid van de hazelworm aan de randen van de volkstuinen. Aan de overzijde van de spoorlijn is de hazelworm algemeen aanwezig.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen binnen de percelen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen.

Beschermde soorten

Binnen het politiebureau zijn vleermuizen niet uit te sluiten. Verder is er een kleine kans op de hazelworm op de volkstuinen. Andere beschermde soorten worden niet verwacht. Een afdoend onderzoek naar de vleermuizen en de hazelworm is nodig. Als er beschermde soorten aanwezig zijn en een effect is niet uit te sluiten, dan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. De inventarisatie van vleermuizen moet worden uitgevoerd in het najaar (twee inventarisaties) en in het voorjaar (twee inventarisaties). De hazelworm kan het beste in het voorjaar gezocht worden.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied is een geringe kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het complex ligt op grote afstand van de Natura 2000. Voor de ontwikkeling is een stikstofberekening uitgevoerd. Gebleken is dat er geen verhoging van de depositie wordt veroorzaakt. Andere effecten op de kwalificerende habitats of soorten in het Na-

tura 2000-gebied door de ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen eveneens worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op ruim 540 meter afstand van het perceel. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht. Het natuurnetwerk kent geen externe werking.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor het voormalig politiebureau aan de Leijenseweg 38 te Bilthoven en het naast gelegen volkstuincomplex worden plannen voorbereid voor de bouw van woningen. Het politiebureau wordt daarvoor gesloopt en de volkstuinen verplaatst, zodat er ruimte komt voor de gewenste ontwikkeling.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 3 juli 2020 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Binnen het politiebureau zijn vleermuizen niet uit te sluiten. Op het volkstuincomplex is er een kans op de aanwezigheid van de hazelworm. Voor beide soorten is een aanvullend onderzoek noodzakelijk. Als effecten niet zijn te voorkomen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De werkzaamheden betreffen de sloop van het politiebureau en bouw van woningen. De depositie is uitgerekend. Gebleken is dat er geen verhoging wordt veroorzaakt van de depositie. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen eveneens worden uitgesloten.

- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- [provincie utrecht.nl](http://provincie.utrecht.nl)
- waarneming.nl
- quicksanhulp.nl